

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Työtuomioistuimeen ehdotetaan perustettavaksi työtuomioistuinneuvoksen virka, jonka haltija toimisi presidentin ohella työtuomioistuimen toisena päätoimisena puheenjohtajana. Työtuomioistuinneuvoksen viran kelpoisuusehdot olisivat samat kuin työtuomioistuimen presidentin ja hänet nimitettäisiin virkaansa samaksi kolmen vuoden määräajaksi. Työtuomioistuimen jäsenten yhteismäärä nostettaisiin kymmenestä neljääntoista.

Henkilöstölisäyksillä päästään siihen, että työtuomioistuin voi tarvittaessa käsitellä ja ratkaista asioita kahdessa kokoonpanossa, johon kuuluvat puheenjohtaja ja vuorojärjestyksessä vaihtuvat viisi jäsentä. Lisäksi ehdotetaan otettavaksi käyttöön täysistunto, johon osallistuisivat puheenjohtajat ja kaikki varsinaiset jäsenet. Täysistunnossa asia voitaisiin käsitellä, jos se on tarpeen lainkäytön yhdenmukaisuuden,

ratkaisun laajan merkityksen tai muun tärkeän syyn sitä vaatiessa.

Presidentti määräisi asioiden jakautumisesta eri kokoonpanojen käsiteltäviksi. Hän vahvistaisi myös jäsenten työvuorot. Tarkemmat määräykset asioiden jakautumisesta ja työvuoroista annettaisiin työjärjestyksessä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että työtuomioistuimen esittelijälle voitaisiin antaa eräitä asian valmisteluun liittyviä nykyisin puheenjohtajalle kuuluvia tehtäviä. Vuonna 1983 on tarkoitus perustaa työtuomioistuimeen yksi uusi esittelijänä toimivan sihteerin virka.

Esitys liittyy vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Uudet säännökset on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1983.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	3.1. Organisaation muutokset	5
1. Esityksen merkitys	3	3.2. Henkilöstövaikutukset	5
1.1. Tavoitteet	3	3.3. Toimitilojen tarve	5
1.2. Keinot	3	4. Esityksen taloudelliset vaikutukset	5
2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu	3	5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	6
2.1. Nykyinen tilanne	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
2.1.1. Lainsäädäntö	3	1. Laki työtuomioistuimesta annetun lain muutta-	6
2.1.2. Tilastotietoja	4	misesta	6
2.1.3. Työtuomioistuimen jäsenet ja muu	4	LAKITEKSTIT	8
henkilöstö	4	1. Laki työtuomioistuimesta annetun lain muutta-	8
2.1.4. Muutoksen syyt	4	misesta	8
2.1.4.1. Asioiden viipyminen	4	LIITTEET	11
2.1.4.2. Työtuomioistuimen toimin-	5	Rinnakkaistekstit	11
nan muu kehittäminen	5	1. Laki työtuomioistuimesta annetun lain muutta-	11
2.2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto	5	misesta	11
2.2.1. Työsuhdeturvakomitea	5	Luonnos asetukseksi työtuomioistuimesta annetun	15
2.2.2. Työtuomioistuimen kehittämistyö-	5	asetuksen muuttamisesta	15
ryhmä	5		
2.2.3. Esityksen viimeistely	5		
3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutuk-	5		
set	5		

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen merkitys

1.1. Tavoitteet

Työtuomioistuimen perustamisesta, vuoden 1947 alusta lukien on sen käsiteltävien asioiden lukumäärä tasaisesti kasvanut. Asiamäärän kasvu on ollut erityisen huomattavaa 1970-luvulta lähtien. Asiamäärän kasvu on johtunut paitsi työelämän sääntelyn monipuolistumisesta myös työtuomioistuimen toimivallan laajentumisesta 1970- ja 1980-luvuilla.

Työtuomioistuimen toiminnan suurimpana ongelmana on, että asioiden keskimääräinen käsittelyaika on nykyisin 8—10 kuukautta. Keskimääräistä käsittelyaikaa olisi saatava lyhennettyä siten, että se olisi 2—3 kuukautta asian saapumisesta työtuomioistuimeen, koska työtuomioistuimen ratkaisut vaikuttavat sitovasti usein laajoihin työntekijä- ja virkamiesryhmiin. Työtuomioistuimen tuomiolla ja lausunnoilla on huomattava merkitys ohjeina siitä, miten tulevaisuudessa samanlaiset kysymykset on ratkaistava.

Tavoitteeksi on edelleen asetettava, että työtuomioistuimen ratkaisujen vuosikirja voidaan julkaista ratkaisujen ennakkopäätösten arvon lisäämiseksi mahdollisimman pian kunkin toimintavuoden päättymisen jälkeen.

1.2. Keinot

Asioiden käsittelynopeutta voidaan lisätä kehittämällä työtuomioistuimen työmuotoja. Nykyisellä henkilöstöllä tähän on mahdollisuuksia kuitenkin vain rajoitetusti. Tämän vuoksi vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesityksessä ehdotetaan työtuomioistuimeen henkilöstölisäyksiä. Samalla on ilmoitettu, että työtuomioistuimen työmuotojen kehittämiseksi työtuomioistuimesta annettua lakia (646/74) ehdotetaan muutettavaksi.

Tuomioistuimeen lisätään toinen päätoiminen puheenjohtaja ja jäsenten lukumäärää lisätään

niin, että tulee mahdolliseksi käsitellä ja ratkaista asioita kahdessa tuomionvoivassa kuuden jäsenen kokoonpanossa. Tämä edellyttää lisäksi, että yhdenmukaistetaan niiden jäsenten kelpoisuusvaatimukset, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetuja, jotta molemmissa kokoonpanoissa olisi pätevyydeltään samanlaiset jäsenet.

Kahden kokoonpanon käyttöön ottaminen edellyttää, että työtuomioistuin voi presidentin johdolla kokoontua täysistuntoon, johon kutsutaan työtuomioistunneuvos ja kaikki jäsenet. Tällainen istunto pidettäisiin presidentin kutsusta, mutta aloitteen sen koollekutsumisesta voisi tehdä työtuomioistuin säännönmukaisessa kokoonpanossaan.

Presidentti tulisi edelleen toimimaan työtuomioistuimen ylimpänä tuomarina ja esimiehenä hallinnollisissa asioissa. Hänen tehtävänään olisi muun muassa vahvistaa jäsenten istuntovuorot siten, että jäsenet vaihtuvat vuorojärjestyksessä eri kokoonpanoissa.

Työtuomioistuimen ratkaisukokoonpanojen lisääminen vaatii esittelijöiden määrän vastaavaa lisäämistä. Vuonna 1983 työtuomioistuimeen saadaan yksi uusi sihteerin virka. Esittelijöille ehdotetaan annettaviksi eräitä asian valmisteluun liittyviä tehtäviä, jotta puheenjohtajat voivat keskittyä asian varsinaiseen ratkaisuun välittömästi liittyviin käsittelyvaiheisiin.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Työtuomioistuimelle alunperin kuuluneiden työehtosopimusriitojen lisäksi on työtuomioistuimen toimivaltaan vuonna 1970 lisätty virkaehtosopimuksia koskevien riita-asioiden ratkai-

seminen. Vuonna 1974 toimivaltaan lisättiin lausuntojen antaminen muille tuomioistuimille asioissa, jotka edellyttävät erityistä työehto- tai virkachtosopimusolojen tuntemusta. Toimiehtosopimusolojen tuntemusta edellyttävien lausuntojen antaminen sekä näitä sopimuksia koskevien riita-asioiden ratkaiseminen säädettiin vuonna 1979 työtuomioistuimen tehtäväksi. Kuitenkin lukumääräisesti muodostavat työehtosopimusriidat edelleen valtaosan työtuomioistuimen käsiteltävistä asioista, mutta verraten vähäisestä luvustaan huolimatta ovat lausuntoasiat lisänneet olennaisesti työtuomioistuimen työmäärää.

2.1.2. Tilastotietoja

Työtuomioistuimeen saapui vuosina 1947—50 keskimäärin 18, vuosina 1951—60 keskimäärin 17 ja vuosina 1961—70 keskimäärin 47 asiaa vuodessa. Vuonna 1971 saapui työtuomioistuimeen työehtosopimusriitoja, virkachtosopimusriitoja ja lausuntoasioita yhteensä 81. Vuonna 1975 vastaava luku oli jo 189 asiaa. Uusi saapuneiden asioiden huippu saavutettiin vuonna 1979, jolloin asioiden lukumäärä oli 227. Vuoden 1980 luku oli jo 249 ja vastaava luku vuodelta 1981 on 259.

Työtuomioistuimen tilastot osoittavat, että työtuomioistuimessa käsiteltävien asioiden keskimääräinen käsittelyaika on nykyisin 8—10 kuukautta. Erityisen hitaaksi on muodostunut lausuntoasioiden käsittely. Näiden keskimääräinen käsittelyaika onkin usein pidentynyt yli vuoden mittaiseksi. Työtuomioistuimen vuosikirjan toimitustyö on myös hidastunut huomattavasti.

2.1.3. Työtuomioistuimen jäsenet ja muu henkilöstö

Työtuomioistuimen kokoonpanoon työehtosopimuksia koskevia asioita käsiteltäessä kuuluu presidentti puheenjohtajana, kaksi jäsentä, joista toinen toimii varapuheenjohtajana ja toinen on erityisesti työsuhteasioihin perehtynyt. Viimeksi mainitulta ei vaadita lakimiestutkintoa. Tämän lisäksi työtuomioistuimeen kuuluvat kolme työnantajajhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä kolme työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattijhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä nimitettyjä jäsentä. Li-

säksi työtuomioistuimen jäsenistöön kuuluvat kaksi muuta jäsentä, joiden tulee olla virkasuh-teisiin perehtyneitä henkilöitä. Toinen näistä nimitetään valtiovarainministeriön ja kunnallisen sekä evankelis-luterilaisen kirkon sopimusvaltuuskunnan ja toinen valtion virkamiesten sekä kunnallisten ja kirkollisten viranhaltijain ammattijhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kutakin jäsentä kohti nimitetään kaksi varajäsentä samoin perustein.

Työtuomioistuimen puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet nimitetään tuomarin tehtäväänsä kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Nimitämisvalta kuuluu tasavallan presidentille.

Osallistuminen jäsenenä työtuomioistuimen toimintaan on asiamäärän kasvun myötä muodostunut niin paljon työtä ja aikaa vaativaksi, että varsinaiset jäsenet eivät ole voineet enää huolehtia siitä edes pääasiassa, vaan varajäsenen osallistuminen on nykyisin keskimäärin suunnilleen yhtä yleistä kuin varsinaistenkin. Käytännössä on myös usein sattunut, että jonkin asian käsittelemiseen ei ole ollut saatavissa kolmea työnantaja- ja kolmea työntekijäjäsentä, vaan on jouduttu tyytymään tuomionvoipaisuuden vähintään edellyttämiin kahteen työnantaja- ja kahteen työntekijäjäseneseen.

2.1.4. Muutoksen syyt

2.1.4.1. Asioiden viipyminen

Työtuomioistuimen menettelyä on tehostettu vuonna 1974, jolloin otettiin käytäntöön niin sanottu tehostettu esivalmistelu. Se tapahtuu säännönmukaisesti sekä kirjelmien vaihtona että suullisena käsittelynä, johon ottavat osaa puheenjohtaja, sihteeri ja asianosaisten edustajat. Esivalmistelun tarkoituksena on erityisesti selvittää, mitkä vaatimukset ja seikat ovat riittäviä ja mitkä riidattomia. Esivalmistelun turvin voidaan koko työtuomioistuimen edessä tapahtuva pääkäsittely keskittää riitaisten kysymysten käsittelyyn, ja pääosan pääkäsittelystä muodostaakin nykyisin todistajien kuulusteleminen näiden riitaisten kysymysten selvittämiseksi.

Esivalmistelu ei kuitenkaan ole johtanut asioiden lopullisen käsittelyn keskimääräiseen lyhenemiseen. Tähän voidaan päästä ainoastaan kehittämällä työtuomioistuimen organisaatiota ja toimintaa.

2.1.4.2. Työtuomioistuimen toiminnan muu kehittäminen

Viime vuosina on työtuomioistuimen vuosikirjan valmistuminen jäänyt ajastaan jälkeen. Se on viimeksi ilmestynyt vuonna 1976. Tämä on vaikeuttanut työtuomioistuimen oikeuskäytännön seuraamista. Tästä on puolestaan ollut lisäseurauksena mahdollisesti jopa työtuomioistuimen asia- ja työmäärän lisääntyminen, kun viereille joudutaan panemaan asioita, jotka olisi vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön tukeutuen voitu selvittää ilman oikeudenkäyntiä.

Työtuomioistuimen presidentille kuuluu nykyisin huomattavassa määrin sen laatuista tehtäviä, joista voidaan selviytyä sihteerityövoiman käytön uudelleen järjestämisellä ja eräillä vähäisillä resurssilisyksillä. Tällöin työtuomioistuimen presidentti ja toinen puheenjohtaja voivat keskittyä merkitykseltään keskeisiin ja erityistä tuomarinkokemusta vaativiin tehtäviin.

2.2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

2.2.1. Työsuhdeturvakomitea

Työsuhdeturvakomitean mietintöön (1981: 69) sisältyi ehdotus laiksi työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta. Hallitus antoi suurlta osin työsuhdeturvakomitean mietintöön perustuen keväällä 1982 esityksen eduskunnalle työsuhdeturvan kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (n:o 89/82 vp.). Ehdotusta laiksi työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta ei kuitenkaan sisällytetty mainittuun esitykseen, vaan siinä ilmoitettiin, että tarvittava esitys työtuomioistuimen toiminnan kehittämiseksi valmistellaan erikseen ja annetaan eduskunnan käsiteltäväksi vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesitykseen liittyen.

2.2.2. Työtuomioistuimen kehittämistyöryhmä

Työtuomioistuimen presidentin johdolla toiminut työryhmä pohti keinoja, joilla työtuomioistuimen toimintaa ja ratkaisutehoa voitaisiin kehittää ja parantaa. Työryhmä luovutti oikeusministeriölle 4 päivänä joulukuuta 1981 päivätyn työtuomioistuimen kehittämistyöryhmän mietinnön, jossa tehtyjä ratkaisuehdotuksia tässä hallituksen esityksessä on osittain seurattu.

2.2.3. Esityksen viimeistely

Esitys on viimeistely oikeusministeriössä virkatyönä pitäen myös yhteyttä työtuomioistuimeen ja työmarkkinajärjestöihin.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

3.1. Organisaation muutokset

Työtuomioistuimen toiminnassa otettaisiin käyttöön kaksi säännönmukaista ratkaisukokoonpanoa. Työtuomioistuimen presidentti voisi lisäksi määrätä asian käsiteltäväksi täysistunnossa. Kaikissa kokoonpanoissa toimivien työtuomioistuimen yksiköiden ratkaisut olisivat työtuomioistuimen tuomioita.

3.2. Henkilöstövaikutukset

Lain muutoksella tulisi työtuomioistuimen organisaatioon uusi päätoiminen tuomari, työtuomioistuinneuvos. Laki saatettaisiin vastamaan nykytilaa useampaa kuin yhtä sihteerää koskevalla maininnalla. Osastosihteerä olisi uusi toimenhaltija. Laissa mainittaisiin myös konekirjoittajan toimet.

Uusi osastosihteerä vastaisi toimenkuvultaan hovioikeuksien kirjaajaa, notaaria ja osastosihteerää samoin kuin liikevaihtovero-oikeuden ja vakuutus-oikeuden osastosihteeräitä sekä tietysti mielessä myös alioikeuksien kanslianhoitajaa.

3.3. Toimitilojen tarve

Esitykseen sisältyvät työtuomioistuimen organisaatiomuutokset edellyttävät lähivuosina työtuomioistuimen nykyisten tilojen lisäämistä jossain määrin.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esitys merkitsee kahden uuden viran ja yhden toimen perustamista työtuomioistuimeen. Vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesitykseen sisältyvät työtuomioistuinneuvoksen (B 6) ja sihteerin (B 1) virat sekä osastosihteerin toimi (V 20). Jäsenten lukumäärän lisäämisestä aiheutuu menoja, mutta nämä eivät muodostu

merkittäviksi, koska istuntoon osallistuvien jäsenten yhteismäärä nykyiseen verrattuna ei pääsääntöisesti kasva enempää kuin kahdeksasta kymmeneen.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy vuoden 1983 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Työtuomioistuimen organisaation ja toiminnan kehittäminen parantaa osaltaan myös työsuhteturvaa koskevien riita-asioiden käsittelyä, jota koskee edellä mainittu hallituksen esitys.

Esityksen hyväksyminen aiheuttaa muutoksia myös työtuomioistuimesta annettuun asetukseen (842/74). Siihen olisi otettava säännös työtuomioistuinneuvoksen tehtävistä, joihin kuuluisi puheenjohtajana toimimisen lisäksi osallistuminen jäsenenä presidentin puheenjohtajalla pidettävään istuntoon. Tällöin työtuomioistuinneuvos voisi suorittaa — sikäli kuin hänen omat puheenjohtajatehtävänsä sallivat — asiakirjojen ja ratkaisun perusteiden yksityiskohtaisen tarkastuksen, mikä helpottaisi pre-

sidentin työtä. Asetukseen olisi myös tehtävä jäsenluvun lisäämisen ja uusien virkanimikkeiden edellyttämät muutokset. Työtuomioistuimen tuomioiden ja päätösten allekirjoittaminen tulisi kuulumaan sille puheenjohtajista, jonka johdolla asia on ratkaistu. Useamman sihteerin saaminen työtuomioistuimeen taas edellyttää, että — niin kauan kun kansliapäällikön virkaa ei ole perustettu — yksi sihteereistä määrätään toimimaan työtuomioistuimen kanslian päällikönä. Asetukseen tulisi otettavaksi myös säännökset siitä, että presidentin ollessa enintään kolmen kuukauden ajan estyneenä työtuomioistuinneuvos suoraan asetuksen nojalla toimisi hänen sijaisenaan. Pitämiä aikaisemmasta sijaisuudesta päättäisi edelleen tasavallan presidentti kussakin tapauksessa erikseen. Esityksen liitteenä 2 on luonnos työtuomioistuimesta annetun asetuksen muuttamisesta.

Asetuksen mukaan työtuomioistuimella voi olla työjärjestys, jonka työtuomioistuimen esityksestä vahvistaa oikeusministeriö. Työjärjestyksestä ei ole toistaiseksi vahvistettu. Tähän esitykseen sisältyvät uudistukset työtuomioistuimeen tekevät työjärjestyksen tarpeelliseksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

2 §. Pykälään lisättäisiin säännökset työtuomioistuinneuvoksesta. Lisäksi ehdotetaan muutettaviksi työmarkkinajärjestöjen esityksestä nimitettävien jäsenten lukumäärää ja pykälän 2 momentissa tarkoitettujen jäsenten kelpoisuutta koskevia säännöksiä.

Työtuomioistuinneuvoksen pätevyysvaatimukset olisivat samat kuin presidentillä. Puheenjohtajien ja jäsenten tehtävän määräaikaasuuteen ei ehdoteta muutoksia.

Niiden työtuomioistuimen kahden jäsenen, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajaa eikä työntekijäetuja, kelpoisuusvaatimukset ovat nykyisin erilaiset. Toiselta jäseneltä, joka voi toimia myös varapuheenjohtajana, edellytetään lakimieskoulutusta ja kokemusta tuomarin teh-

tävissä, toiselta taas vaaditaan erityistä perehtyneisyyttä työsuhteasioihin. Erilaisiin kelpoisuusvaatimuksiin ei ole ehdotonta tarvetta, varsinkin kun se voi johtaa kahteen erilaiseen tuomionvoipaan kokoonpanoon. Saattaa myös käydä niin, että toisessa kokoonpanossa ei ole lainkaan varapuheenjohtajaa. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kummaltakin 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulta jäseneltä olisi vaadittava lakimieskoulutusta sekä perehtyneisyyttä työoloihin. Kumpikin jäsen voisi siten toimia myös varapuheenjohtajana.

Pykälän 3 momentissa tarkoitettujen työsuhteisiin perehtyneiden jäsenten lukumäärän lisääminen on tarpeen, jotta työtuomioistuin voisi tarvittaessa toimia kahdessa kokoonpanossa. Toisen puheenjohtajana toimisi presidentti ja toisen työtuomioistuinneuvos.

Jäsenten nimittämisjärjestys säilyisi muuten entisenä, mutta pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että virkasuhteisiin perehtyneiden jäsenten nimittämistä varten myös yksityisten valtionapulaitosten sopimusvaltuuskunta ja vastaavasti näiden laitosten henkilökunnan ammattiyhdistysten edustavimmat keskusjärjestöt olisivat esityksen tekijöinä.

Työtuomioistuimen päätösvaltaisuudesta sekä puheenjohtajien ja jäsenten jakautumisesta työtuomioistuimen erilaisiin kokoonpanoihin asioiden käsittelyä ja ratkaisemista varten säädetään 8 §:ssä.

5 §. Työtuomioistuimen uusi organisaatio ja resurssien lisääminen edellyttävät useampaa kuin yhtä sihteerin virkaa. Lain 5 §:ssä mainittaisiin uutena toimiminimikkeenä myös osasto-sihteerin toimi sekä konekirjoittajan toimet, joita nykyisessä laissa ei ole.

6 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi maininnat työtuomioistuinneuvoksesta sekä varajäsenistä. Muuten säännöksen sisältö ei muuttuisi.

8 §. Tähän pykälään sisältyisivät säännökset siitä, minkälaisessa kokoonpanossa työtuomioistuin on päätösvaltainen käsittelemään ja ratkaisemaan sille kuuluvat asiat.

Säännönmukaiseksi kokoonpanoksi ehdotetaan kuutta jäsentä, joka nykyisin on pienin tuomionvoipa kokoonpano. Lisäksi työtuomioistuin voisi pitää täysistunnon.

Pääsääntö työtuomioistuimen päätösvaltaisesta kokoonpanosta olisi 8 §:n 1 momentissa. Tähän kokoonpanoon kuuluisivat ensinnäkin puheenjohtaja ja toinen niistä jäsenistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetuja. Lisäksi säännönmukaiseen kokoonpanoon kuuluisi kaksi jäsentä työnantaja- ja kaksi työntekijäpuolelta.

Työmäärän niin salliessa työtuomioistuinneuvos voisi myös toimia jäsenenä presidentin johdolla toimivassa työtuomioistuimen kokoonpanossa. Tällöin hänet rinnastettaisiin 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun jäseneseen.

Käsiteltäessä virkamiehiä, viranhaltijoita ja toimiehtosopimuslaisia tarkoitettuja toimihenkilöitä koskevia asioita työtuomioistuimen tuomionvoipa jäsenmäärä edellyttäisi, samoin kuin nykyisinkin, että kaksi virkasuhteisiin perehtynyttä jäsentä, joista toinen on julkiselta työnantajapuolelta ja toinen vastaavasti virkamiespuolelta, on tuomioistuimessa läsnä kahden yksityisen sektorin jäsenen sijasta. Tästä sää-

dettäisiin pykälän 2 momentissa, johon ehdotetaan lisättäväksi maininta viranhaltijoista.

Pykälän 3 momentissa säädetään katselmuksen toimittamisesta puheenjohtajan ja kahden jäsenen toimesta. Tämän säännöksen sanamuotoon ehdotetaan tehtäväksi vain kielellinen muutos.

Täysistunto tulisi kysymykseen, kun lainkäytön yhdenmukaisuus, asiassa annettavan ratkaisun laaja merkitys tai muu tärkeä syy niin vaatii. Lähinnä kysymykseen tulevat asiat, joissa ratkaisulla on laajahko merkitys ennakkopäätöksenä, ja varsinkin ne, joiden ratkaisussa työtuomioistuimen tulkintalinja muuttuisi, samoin kuin sopimusten merkittävät tulkintaratkaisut. Muuna syynä täysistunnon käyttämiselle voisi esimerkiksi olla, että ratkaisulla on erityisen laajat vaikutukset työoloihin koko maassa.

Täysistuntoon kuuluisivat presidentti puheenjohtajana ja työtuomioistuinneuvos jäsenenä sekä kaikki muut varsinaiset jäsenet. Estyneenä olevan tai esteellisen varsinaisen jäsenen sijaan olisi kutsuttava varajäsen. Vaikka varajäsentäkään ei saataisi täysistuntoon, se voitaisiin pitää, mutta tällöin läsnä olevia jäseniä tulee olla aina yhtä monta yksityiseltä ja julkiselta työnantajapuolelta sekä työntekijä- ja virkamiespuolelta.

Asian määräisi täysistunnon käsiteltäväksi presidentti, jonka asiana on seurata työtuomioistuimen lainkäytön yhdenmukaisuutta. Aloite täysistunnon käyttämisestä ilmeisesti kuitenkin käytännössä tulisi säännönmukaiselta kokoonpanolta, jossa on havaittu siellä käsiteltävän asian ratkaisun merkitys lainkäytön yhdenmukaisuudelle tai muu syy täysistunnon ratkaisun saamiseksi.

9 §. Presidentille kuuluvat tehtävät määriteltäisiin samaan tapaan kuin käytäntö on monijäsenisissä tuomioistuimissa. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädetäisiin presidentin toimivalta asioiden käsitelyn ja työtuomioistuimen työn järjestämisessä.

Presidentille kuuluisi ensinnäkin määrätä asioiden jakautumisesta työtuomioistuimen käsiteltäviksi. Presidentin asiana on siten määrätä, milloin asian käsittely on aloitettava 8 §:n 2 momentin mukaisessa kokoonpanossa. Presidentti myös kutsuisi täysistunnon koolle asiaa käsittelemään. Täydentävät määräykset olisi annettava työjärjestyksessä.

Presidentille ehdotettu puheenjohtajien ja jäsenten istuntovuorojen vahvistaminen tarkoit-

taa, että jäsenten tulisi kiertää molempien puheenjohtajien johdolla toimivissa kokoonpanoissa. Jäsenten lisäämisellä ei siten ole tarkoitus muodostaa kiinteitä jaostoja, vaan kokoonpanojen tulisi jäsenistöltään vaihdella säännönmukaisesti. Jos istuntovuoro ei jäsenelle sovi, olisi ensi sijassa käytettävä varajäseniä ja vasta näidenkin ollessa estyneitä tai esteellisiä, vaihdettava jäsenten istuntovuoroja vahvistetusta jaosta poiketen. Myös työvuorojen jakoperusteet, lähinnä jäsenten kiertojärjestys eri puheenjohtajien johdolla toimivissa kokoonpanoissa, voitaisiin määrätä työjärjestyksessä.

26 §. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan työtuomioistuin voisi antaa sihteerilleen asian valmisteluun kuuluvia tehtäviä. Säännös tekisi mahdolliseksi sen, että myös suullinen esivalmistelu toimitetaan sihteerin johdolla, esimerkiksi silloin, kun asian voidaan olettaa ratkeavan jo esivalmistelussa ilman pääkäsittelyä. Tällöin sihteerin voisi säännöksen mukaan saamansa toimivallan nojalla tehdä asiassa ratkaisun. Toisaalta tehtävien siirto sihteerille voidaan rajoittaa koskemaan vain eräitä ehdotetussa uudessa säännöksessä tarkoitettuja tehtäviä.

40 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi maininta työtuomioistuinneuvoksesta.

41 §. Pykälän sisältö muuttuisi vain siten, että pöytäkirjaan on otettava jäsenen ja läsnä tai poissaolleiden asianosaisten ja kuultavaksi kutsuttujen sekä näiden avustajien ja edustajien lisäksi erikseen maininta puheenjohtajasta, koska päätoimisia puheenjohtajia tulisi uudistuksen jälkeen olemaan kaksi.

Voimaantulo. Lain voimaantullessa perustettaisiin työtuomioistuimeen työtuomioistuinneuvoksen ja sihterin virat. Niiden samoin kuin uusien jäsenten tehtävien täyttämiseen olisi voitava ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa. Näiden ensimmäinen toimikausi olisi voitava määrätä päättymään samanaikaisesti kuin lain voimaantullessa tehtävässään olevien jäsenten.

Ennen lain voimaantuloa vireille pantu työtuomioistuinasia, jossa pääkäsittelyä ei vielä ole aloitettu, olisi käsiteltävä uuden lain mukaisesti.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työtuomioistuimesta 31 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (646/74) 2 §, 5 §:n 1 momentti, 6 ja 8 §, 26 §:n 2 momentti, 40 § ja 41 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat osittain muutettuna 2 § 20 päivänä joulukuuta 1974 annetulla lailla (973/74) ja 8 § 23 päivänä helmikuuta 1979 annetulla lailla (244/79), sekä *lisätään* 9 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Työtuomioistuimessa on päätoimisina puheenjohtajina presidentti ja työtuomioistuinneuvos sekä sivutoimisina neljätoista jäsentä. Jos presidentti tai työtuomioistuinneuvos ennestään on valtion virassa tai toimessa, hän vapautuu sen hoitamisesta siksi ajaksi, jonka hän toimii presidenttinä tai työtuomioistuinneuvokseksi.

Presidentin, työtuomioistuinneuvoksen ja kaksi jäsentä nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetua. Presidentin ja työtuomioistuinneuvoksen on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon

suorittaneita ja tuomarin tehtäviin perehtyneitä. Tässä momentissa tarkoitetun kahden jäsenen, jotka tarvittaessa toimivat varapuheenjohtajina, on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja työoloihin perehtyneitä. Kummallekin jäsenelle nimitetään samat kelpoisuusvaatimukset täyttävät kaksi varajäsentä.

Kahdeksan jäsentä, joiden on oltava työsuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Näistä jäsenistä neljä nimitetään työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä neljä työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattijyhdistys-

ten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Neljä muuta jäsentä, joiden on oltava virkasuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti niin ikään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kaksi näistä jäsenistä nimitetään valtiovarainministeriön ja kunnallisen sekä evankelis-luterilaisen kirkon samoin kuin yksityisten valtionapulaitosten sopimusvaltuuskuntien ja kaksi valtion virkamiesten sekä kunnallisten ja kirkollisten viranhaltijain samoin kuin yksityisten valtionapulaitosten palveluksessa olevien toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kutenkin jäsentä kohti nimitetään kaksi varajäsentä samalla tavalla.

Työtuomioistuimen presidentillä, työtuomioistuinneuvoksella, jäsenellä ja varajäsenellä on hallitusmuodossa tuomareille säädetty viraspysymisoikeus sinä määräaikana, joksi heidät on nimitetty.

5 §

Työtuomioistuimessa on presidentin ja työtuomioistuinneuvoksen virkojen lisäksi yksi tai useampia sihteerin virkoja. Työtuomioistuimessa voi olla myös osastosihteerin, toimistosihteerin ja konekirjoittajan toimia sekä ylimääräisiä toimenhaltijoita, tilapäisiä toimihenkilöitä ja työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

6 §

Työtuomioistuimen presidentiksi, työtuomioistuinneuvokseksi ja jäseneksi sekä varajäseneksi voidaan nimittää kaksikymmentä vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, joka hallitsee itseään ja omaisuuttaan. Presidentti, työtuomioistuinneuvos ja jäsen sekä varajäsen on velvollinen eroamaan täyttyessään kuusikymmentäseitsemän vuotta.

8 §

Työtuomioistuin on päätösvaltainen, jolle 2 momentista muuta johdu, kun siinä on presidentti tai työtuomioistuinneuvos puheenjohtajana, toinen 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuista jäsenistä sekä neljä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuista työsuhteisiin perehtyneistä jäsenistä, joista kahden on oltava työnantaja- ja kahden työntekijäpuolelta. Työtuomioistuinneuvos voi toimia jäsenenä käsiteltäessä asiaa presidentin puheenjohtajalla. Tällöin työtuomioistuinneuvokseen on sovellettava, mitä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäse-

nestä on säädetty. Tarvittaessa tulee varajäsen poissaolevan tai puheenjohtajana toimivan jäsenen sijaan.

Käsiteltäessä virkamiehiä, viranhaltijoita tai yksityisten valtionapulaitosten toimiehtosopimuksissa tarkoitettuja toimihenkilöitä koskevia asioita työtuomioistuin on päätösvaltainen, kun kaksi 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuista virkasuhteisiin perehtyneistä jäsenistä, joista toinen on julkiselta työnantajapuolelta ja toinen virkamiespuolelta, on läsnä yhden työnantaja- ja yhden työntekijäpuolelta olevan jäsenen sijasta.

Katselmuksen voi suorittaa puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, joista asian laadun mukaan toinen on yksityiseltä tai julkiselta työnantaja- ja toinen vastaavasti työntekijä- tai virkamiespuolelta.

Jos lainkäytön yhdenmukaisuus, asiassa annettavan ratkaisun laaja merkitys tai muu tärkeä syy vaatii, asian käsittelyyn työtuomioistuimessa osallistuvat puheenjohtajat ja kaikki varsinaiset jäsenet. Jolleivät kaikki jäsenet voi osallistua käsittelyyn, läsnä olevat määräytyvät 1 ja 2 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti.

9 §

Presidentti määrää asioiden jakautumisesta 8 §:n mukaisesti työtuomioistuimen käsiteltäviksi. Presidentti vahvistaa myös puheenjohtajien ja jäsenten istuntovuorot. Tarkempia määräyksiä asioiden jakautumisperusteista ja jäsenten istuntovuorojen määräytymisestä annetaan työtuomioistuimen työjärjestyksessä.

26 §

Puheenjohtaja voi antaa niiden tehtävien suorittamisen, jotka on mainittu 18 ja 20 §:ssä sekä edellä 1 momentissa jollekulle työtuomioistuimen toimihenkilölle. Muiden puheenjohtajalle 16—24 §:n sekä 39 §:n mukaan kuuluvien tehtävien suorittamisen työtuomioistuin voi antaa sihteerilleen.

40 §

Virkavirheestä syytetään työtuomioistuimen presidenttiä, työtuomioistuinneuvosta, jäsentä ja varajäsentä korkeimmassa oikeudessa sekä sihteerää Helsingin hovioikeudessa, jollei syyte sihteerää vastaan ole asiayhteyden vuoksi yhdessä edellä mainittuja henkilöitä vastaan ajet-

tavan syytteen kanssa korkeimman oikeuden käsiteltävä.

41 §

Suullisessa esivalmistelussa tai pääkäsittelyssä olevasta asiasta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan läsnä olevat puheenjohtaja ja jäsenet, asianosaiset ja kuultaviksi kutsutut sekä edustajat ja avustajat. Pöytäkirjaan on edelleen merkittävä asianosaisten ja kuultaviksi kutsuttujen vaatimukset, myöntämiset ja kan-
teesta luopumiset sekä väitteet, sikäli kuin ne eivät ilmene esitetyistä kirjelmistä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi. Nimitettäessä työtuomioistuinneuvos, jäsen tai varajäsen ensimmäiseksi toimikaudeksi, joka alkaa tämän lain voimaantulon jälkeen, toimikauden pituus voidaan määrätä 2 §:stä poiketen, ei kuitenkaan kahta vuotta lyhyemmäksi eikä neljää vuotta pitemmäksi.

Käsiteltäessä työtuomioistuinasiain, jossa pääkäsittely on aloitettu ennen tämän lain voimaantuloa, on sovellettava aikaisempaa lakia.

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Christoffer Taxell*

Laki

työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työtuomioistuimesta 31 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (646/74) 2 §, 5 §:n 1 momentti, 6 ja 8 §, 26 §:n 2 momentti, 40 § ja 41 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat osittain muutettuna 2 § 20 päivänä joulukuuta 1974 annetulla lailla (973/74) ja 8 § 23 päivänä helmikuuta 1979 annetulla lailla (244/79), sekä *lisätään* 9 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Työtuomioistuimessa on päätoimisena puheenjohtajana presidentti ja sivutoimisena kymmenen jäsentä. Jos presidentti ennestään on valtion virassa tai toimessa, vapautuu hänen hoitamisesta siksi ajaksi, jona hän toimii presidenttinä.

Presidentin ja kaksi jäsentä nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetuja. Presidentin ja toisen näistä jäsenistä, joka samalla toimii varapuheenjohtajana, tulee olla tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja tuomarin tehtäviin perehtyneitä, toisen erityisesti työsuhteisiin perehtynyt. Kummallallekin jäsenelle nimitetään samat kelpoisuusvaatimukset täyttävät kaksi varamiestä.

Kuusi jäsentä, joiden tulee olla työsuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi kerrallaan, näistä kolme työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä kolme työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kaksi muuta jäsentä, joiden tulee olla virkasuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti niin ikään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, toisen näistä valtiovaraministeriön ja kunnallisen sekä evankelis-luterilaisen kirkon sopimusval-

Ehdotus

2 §

Työtuomioistuimessa on päätoimisina puheenjohtajina presidentti ja työtuomioistuinneuvos sekä sivutoimisina neljätoista jäsentä. Jos presidentti tai työtuomioistuinneuvos ennestään on valtion virassa tai toimessa, hän vapautuu sen hoitamisesta siksi ajaksi, jonka hän toimii presidenttinä tai työtuomioistuinneuvoksena.

Presidentin, työtuomioistuinneuvoksen ja kaksi jäsentä nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetuja. Presidentin ja työtuomioistuinneuvoksen on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja tuomarin tehtäviin perehtyneitä. Tässä momentissa tarkoitetun kahden jäsenen, jotka tarvittaessa toimivat varapuheenjohtajina, on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja työoloihin perehtyneitä. Kummallekin jäsenelle nimitetään samat kelpoisuusvaatimukset täyttävät kaksi varajäsentä.

Kahdeksan jäsentä, joiden on oltava työsuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Näistä jäsenistä neljä nimitetään työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä neljä työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Neljä muuta jäsentä, joiden on oltava virkasuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti niin ikään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kaksi näistä jäsenistä nimitetään valtiovaraministeriön ja kunnallisen sekä evanke-

Voimassa oleva laki

tuuskunnan ja toisen valtion virkamiesten sekä kunnallisten ja kirkollisten viranhaltijain ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kutakin jäsentä kohti nimitetään kaksi varajäsentä samalla tavalla.

Työtuomioistuimen presidentillä, jäsenellä ja varajäsenellä on hallitusmuodossa tuomareille säädetty virassapysymisoikeus sinä määräaikana, joksi heidät on nimitetty.

5 §

Työtuomioistuimessa on presidentin viran lisäksi sihteerin virka. Työtuomioistuimessa voi olla myös toimistosihteerin toimi sekä ylimääräisiä toimenhaltijoita, tilapäisiä toimihenkilöitä ja työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

6 §

Työtuomioistuimen presidentiksi ja jäseneksi voidaan nimittää kaksikymmentä vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, joka hallitsee itseään ja omaisuuttaan. Presidentti ja jäsen on velvollinen eroamaan täyttäessään kuusikymmentäseitsemän vuotta.

8 §

Asioiden käsittelyyn työtuomioistuimessa osallistuvat puheenjohtaja, 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut jäsenet sekä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetut työsuhteisiin perehtyneet jäsenet. Tarvittaessa tulee varamies poissa olevan tai puheenjohtajana toimivan jäsenen sijaan.

Työtuomioistuin on tuomionvoipa, kun siinä on läsnä puheenjohtaja ja viisi jäsentä, joista yksi on 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu jäsen,

Ehdotus

lis-luterilaisen kirkon *samoin kuin yksityisten valtionapulaitosten sopimusvaltuuskuntien ja kaksi* valtion virkamiesten sekä kunnallisten ja kirkollisten viranhaltijain *samoin kuin yksityisten valtionapulaitosten palveluksessa olevien toimihenkilöiden* ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kutakin jäsentä kohti nimitetään kaksi varajäsentä samalla tavalla.

Työtuomioistuimen presidentillä, *työtuomioistuinneuvoksella*, jäsenellä ja varajäsenellä on hallitusmuodossa tuomareille säädetty virassapysymisoikeus sinä määräaikana, joksi heidät on nimitetty.

5 §

Työtuomioistuimessa on presidentin ja *työtuomioistuinneuvoksen virkojen* lisäksi yksi tai useampia sihteerin *virkoja*. Työtuomioistuimessa voi olla myös *osastosihteerin*, toimistosihteerin ja *konekirjoittajan toimia* sekä ylimääräisiä toimenhaltijoita, tilapäisiä toimihenkilöitä ja työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

6 §

Työtuomioistuimen presidentiksi, *työtuomioistuinneuvokseksi* ja jäseneksi *sekä varajäseneksi* voidaan nimittää kaksikymmentä vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, joka hallitsee itseään ja omaisuuttaan. Presidentti, *työtuomioistuinneuvos* ja jäsen *sekä varajäsen* on velvollinen eroamaan täyttäessään kuusikymmentäseitsemän vuotta.

8 §

Työtuomioistuin on päätösvaltainen, jollei 2 momentista muuta johdu, kun siinä on presidentti tai työtuomioistuinneuvos puheenjohtajana, toinen 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuista jäsenistä sekä neljä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuista työsuhteisiin perehtyneistä jäsenistä, joista kahden on oltava työnantaja- ja kahden työntekijäpuolelta. Työtuomioistuinneuvos voi toimia jäsenenä käsiteltäessä asiaa presidentin puheenjohtajana. Tällöin työtuomioistuinneuvokseen on sovellettava, mitä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettusta jäsenestä on säädetty. Tarvittaessa tulee varajäsen poissaolevan tai puheenjohtajana toimivan jäsenen sijaan.

Käsiteltäessä virkamiehiä, viranhaltijoita tai yksityisten valtionapulaitosten toimiehtosopimuslaissa tarkoitettuja toimihenkilöitä, koske-

Voimassa oleva laki

sekä yhtä monta jäsentä työnantaja- ja työntekijäpuolelta.

Käsiteltäessä virkamiehiä ja yksityisten valtionapulaitosten toimiehtosopimuslaissa tarkoitettuja toimihenkilöitä koskevia asioita tulevat 2 §:n 3 momentissa tarkoitetut virkasuhteisiin perehtyneet jäsenet yhden työnantaja- ja yhden työntekijäpuolelta olevan jäsenen sijaan. Tuomionvoipaisuuden edellytyksenä on tällöin sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, että molemmat virkasuhteisiin perehtyneet jäsenet ovat tuomioistuimessa läsnä.

Katselmuksen voi suorittaa puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, joista asian laadun mukaan toinen edustaa yksityistä tai julkista työnantaja- puolta ja toinen vastaavasti työntekijä- tai virkamiespuolta.

Ehdotus

via asioita *työtuomioistuim* on päätösvaltainen, kun kaksi 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuista virkasuhteisiin perehtyneistä jäsenistä, joista toinen on julkiselta työnantajapuolelta ja toinen virkamiespuolelta, on läsnä yhden työnantaja- puolelta ja yhden työntekijäpuolelta olevan jäsenen sijasta.

Katselmuksen voi suorittaa puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, joista asian laadun mukaan toinen on yksityiseltä tai julkiselta työnantaja- puolelta ja toinen vastaavasti työntekijä- tai virkamiespuolelta.

Jos lainkäytön yhdenmukaisuus, asiassa annettavan ratkaisun laaja merkitys tai muu tärkeä syy vaatii, asian käsittelyyn työtuomioistuimessa osallistuvat puheenjohtajat ja kaikki varsinaiset jäsenet. Jolleivät kaikki jäsenet voi osallistua käsittelyyn, läsnä olevat määräytyvät 1 ja 2 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti.

9 §

Presidentti määrää asioiden jakautumisesta 8 §:n mukaisesti työtuomioistuimen käsiteltäviksi. Presidentti vahvistaa myös puheenjohtajien ja jäsenten istuntovuorot. Tarkempia määräyksiä asioiden jakautumisperusteista ja jäsenten istuntovuorojen määräytymisestä annetaan työtuomioistuimen työjärjestyksessä.

26 §

Puheenjohtaja voi antaa niiden tehtävien suorittamisen, jotka on mainittu 18 ja 20 §:ssä sekä edellä 1 momentissa, jollekulle työtuomioistuimen toimihenkilölle.

Puheenjohtaja voi antaa niiden tehtävien suorittamisen, jotka on mainittu 18 ja 20 §:ssä sekä edellä 1 momentissa jollekulle työtuomioistuimen toimihenkilölle. Muiden puheenjohtajalle 16—24 §:n sekä 39 §:n mukaan kuuluvien tehtävien suorittamisen työtuomioistuin voi antaa sihteerilleen.

40 §

Virkavirheestä syytetään työtuomioistuimen presidenttiä ja jäsentä korkeimmassa oikeudessa sekä sihteerii Helsingin hovioikeudessa, jollei syyte sihteerii vastaan ole asiayhteyden vuoksi yhdessä edellä mainittuja henkilöitä vastaan ajettavan syytteen kanssa korkeimman oikeuden käsiteltävä.

40 §

Virkavirheestä syytetään työtuomioistuimen presidenttiä, työtuomioistuinneuvosta, jäsentä ja varajäsentä korkeimmassa oikeudessa sekä sihteerii Helsingin hovioikeudessa, jollei syyte sihteerii vastaan ole asiayhteyden vuoksi yhdessä edellä mainittuja henkilöitä vastaan ajettavan syytteen kanssa korkeimman oikeuden käsiteltävä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

41 §

Suullisessa esivalmistelussa tai pääkäsittelyssä olevasta asiasta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan läsnä olevat työtuomioistuimen jäsenet, *saapuvilla olevat tai poisjääneet* asianosaiset sekä kuultaviksi kutsutut, niin myös ne, jotka ovat asianosaisia tai kuultavina olleita edustaneet tahi avustaneet. Pöytäkirjaan on edelleen merkittävä asianosaisten ja kuultaviksi kutsuttujen vaatimukset, myöntämiset ja kanteesta luopumiset sekä väitteet, sikäli kuin ne eivät ilmene esityistä kirjelmistä.

41 §

Suullisessa esivalmistelussa tai pääkäsittelyssä olevasta asiasta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan läsnä olevat *puheenjohtaja ja jäsenet*, asianosaiset ja kuultaviksi kutsutut sekä *edustajat ja avustajat*. Pöytäkirjaan on edelleen merkittävä asianosaisten ja kuultaviksi kutsuttujen vaatimukset, myöntämiset ja kanteesta luopumiset sekä väitteet, sikäli kuin ne eivät ilmene esitetyistä kirjelmistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi. Nimitettäessä työtuomioistuinneuvos, jäsen tai varajäsen ensimmäiseksi toimikaudeksi, joka alkaa tämän lain voimaantulon jälkeen, toimikauden pituus voidaan määrätä 2 §:stä poiketen, ei kuitenkaan kahta vuotta lyhyemmäksi eikä neljää vuotta pitemmäksi.

Käsiteltäessä työtuomioistuinasiain, jossa pääkäsittely on aloitettu ennen tämän lain voimaantuloa, on sovellettava aikaisempaa lakia.

Asetus

työtuomioistuimesta annetun asetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä

muutetaan työtuomioistuimesta 15 päivänä marraskuuta 1974 annetun asetuksen (842/74) 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti, 5 ja 6 § sekä 7 §:n 1 momentti ja 8 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä 5 § on 29 päivänä kesäkuuta 1979 annetussa asetuksessa (582/79), sekä lisätään asetukseen uusi 2 a ja 3 a §, seuraavasti:

2 §

Presidentin tehtävänä on sen lisäksi, mitä työtuomioistuimesta annetussa laissa (646/74) on säädetty:

1) huolehtia siitä, että työtuomioistuimelle kuuluvat tehtävät tulevat asianmukaisesti ja joutuisasti hoidetuiksi ja että toimituskirjat viivytyksettä annetaan asianosaisille,

2) valvoa oikeusperiaatteiden soveltamisen ja laintulkinnan yhdenmukaisuutta työtuomioistuimen ratkaisuihin ja lausunnoihin, sekä

3) huolehtia siitä, että työtuomioistuimen tärkeimmät ratkaisut sopivalla tavalla julkaitaan.

Tarkempia määräyksiä presidentin tehtävistä voidaan antaa työjärjestyksessä.

2 a §

Työtuomioistuinneuvoksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä työtuomioistuimesta annetussa laissa on säädetty, toimia työtuomioistuimen jäsenenä, milloin puheenjohtajan tehtävien hoitaminen antaa hänelle tähän tilaisuuden. Työtuomioistuinneuvoksen tulee lisäksi omalta osaltaan huolehtia työtuomioistuimen lainkäytön joutuisuudesta ja laintulkinnan yhdenmukaisuudesta.

Tarkempia määräyksiä työtuomioistuinneuvoksen tehtävistä voidaan antaa työjärjestyksessä.

3 §

Sihteerin tehtävänä on toimia esittelijänä työtuomioistuimessa. Työtuomioistuin määrää yhden sihteeristä toimimaan työtuomioistuimen kanslian päällikkönä tehtäväänsä vastata ja

huolehtia hallinto- ja talousasioiden hoitamisesta.

Tarkempia määräyksiä sihteerin tehtävistä voidaan antaa työjärjestyksessä.

3 a §

Työtuomioistuimen tuomio- ja päätöstaltiot samoin kuin asianosaisille annettavat kappaleet tuomiota tai päätöstä allekirjoittaa se puheenjohtaja, jonka johdolla asia on ratkaistu.

4 §

Osastosihteerin, toimistosihteerin ja konekirjoittajan tehtävät määrää presidentti, jolle niistä oie määrätty työjärjestyksessä.

— — — — —

5 §

Osastosihteerin, toimistosihteerin ja konekirjoittajan nimittää työtuomioistuin. Ylimääräisen ja tilapäisen sihteerin ottaa palvelukseen työtuomioistuin. Muut ylimääräiset toimenhaltijat ja tilapäiset toimihenkilöt sekä työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan ottaa palvelukseen presidentti.

6 §

Virkavapautta presidentille ja työtuomioistuinneuvokselle myöntää enintään kolmeksi kuukaudeksi vuodessa oikeusministeriö ja sitä pitemmäksi ajaksi tasavallan presidentti.

Presidentin ollessa estyneenä enintään kolmen kuukauden ajan hänen tehtäviään hoitaa työtuomioistuinneuvos. Hänenkin ollessa estyneenä taikka presidentin ollessa kolmea kuukautta pitemmän ajan virasta vapaana samoin kuin presidentin viran ollessa avoinna tasavallan presidentti määrää viran hoitajan.

7 §

Virkavapautta myöntää sihteerille työtuoimio-
istuin sekä osastosihteerille, toimistosihteerille,
konekirjoittajalle ja muille toimenhaltijoille
presidentti.

— — — — —

8 §

— — — — —
Työnantajayhdistysten samoin kuin ammatti-
yhdistysten keskusjärjestöjen esityksestä 1 mo-
mentissa sanotussa lainkohdassa tarkoitetuiksi

kahdeksaksi työsuhteisiin perehtyneeksi jäse-
neksi ja heidän varajäsenikseen ehdotettujen
keskuudessa on oltava teollisuuden, maatalou-
den ja liikealan työsuhteisiin perehtyneitä hen-
kilöitä.

— — — — —

Tämä asetus tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryh-
tyä toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi.